

KONINKLIJKE COURANT.

Dingsdag den 25sten

van Hooimaand.

Bij deze courant wordt alomme een heel als bijvoegsel gratis uitgegeven.

H O L L A N D.

AMSTERDAM den 24 van Hooimaand.

LODEWYK NAPOLEON, door de gratie Gods en de constitutie des koninkrijks, Koning van Holland, Connétable van Frankryk.

Willende daarstellen eenige provisionele maatregelen nopens de manier van procederen in het departement Oost-Vriesland, in zaken de middelen betreffende, en zulks tot Wij daaromtrent eene generale mesure zullen hebben vastgesteld.

Hebben Wij besloten en besluiten:

Art. 1. De gene, die iemand, in zaken de convooijen en licenten betreffende, in het departement Oost-Vriesland, in regten roepen wil, zal denzelven door een deurwaarder tegen den naasten regtdag, acht dagen te voren, doen dagvaarden, en aan den gedaagden, bij het doen der dagvaarding, kopij van de akte van citatie, met expressie van de artikelen van het generaal plakkaat op den ophief der convooijen en licenten, of andere wet, waaruit de aanlegger zal willen ageren, overleveren, of, bij deszelfs afwezendheid, aan iemand van zijn huisgezin, jaren van onderscheid hebbende, of bij absentie van dezelve, aan een van des gedaagdens bureu, die bereid zoude zijn de citatie voor den gedaagden aantemen; zullende anders, bij weigering van dien, de kopij van de akte van dagvaarding op eene geschikt plaats van des gedaagdens verblijf worden nedergelagd.

Doch wanneer de te institueren actie eene aanhaling van g e deren betreft, zal de substitut-fiskaal der convooijen en licenten, bij edictale citatie, geaffigeerd aan het lokaal van het commissaris-generaal, en geinsereerd in de koninklijke courant, tegen den naasten regtdag, veertien dagen te voren, ter rolle van den commissaris-generaal doen citeren allen en een iegelijk, welke mogten willen komen ten beschutte of ter reclame van de aangehaalde goederen, dewelke in de citatie duidelij en met omschrijving van de nummers en merken moeten worden gespecificeerd.

En zal in derde gevallen door den deurwaarder, die een der voorschreven citatie gedaan heeft, van zijn verrigte behoerlijjk relaas gegeven worden.

2. Indien de aanlegger, ter gestelden regtdag niet compareert, noch gemagtigen van zijnerwege, zal door den commissaris-generaal aan den gedaagden moeten worden verleend compareert; de gedaagden geabsolveerd van de instantie, mitsgaders de aanlegger gecondemneerd in de kosten; welke kosten de aanlegger gehouden zal zijn te betalen, alvorens hij wegens dezelfde zaak eene nieuwe instantie zal mogen beginnen.

3. Indien de gedaagden ten geprefigeerden regtdage niet compareert noch gemagtigen van hunnerwege, zoo zal tegen den deurwaarder door den commissaris-generaal worden verleend het eerste default, en voor het profijt van dien de gedaagden verstoken van alle exceptien declinatoire, en voorts verleend worden eene tweedens default of simpele citatie, tegen den veertienden dag, daar na te volgen, en indien zij, ondermaal, op de wijze voorschreven, gedagvaard zijnde, niet compareren, noch iemand gemagtigd van hunnerwege, zal tegen den deurwaarder verleend het tweede default, en voor het profijt van dien de gedaagden verstoken worden van alle exceptien deffensie dilatoire en peremptoif, en voorts de eischer worden geadmitteerd, om, veertien dagen daarna, te dienen van instantie met de verificatie daartoe dienende, onder inventaris, en wylde verleend (et super abstant) eene derde citatie, op daer van te dien dien, zullende verbodens bij den raad van judicature des middelen te water en te lande regt gedaan worden als naar behooren.

4. Indien de commissaris-generaal geen defaulten verleent, ten aanzien van de relasen van den deurwaarder gebleken zij, dat de gedaagden behoerlijck zijn gedagvaard.

5. Indien de gedaagden, of derzelven gemagtigen op de tweede citatie compareren en purge verzoeken van het eerste default, zal hetzelve aan hun door den commissaris-generaal worden geadeerde, mits blijvende het effect van dien, en vermindere de deffensie, doch na dat het tweede default zal wezen geadmitteerd, zal geen purge van de defaulten verzocht, veel minder verleend mogen worden; ten ware de gedaagden aantoonde op eene wettige wijze, konden doen blijken, dat zinten lang tevoren of verzuim, de citatie niet tot hoope kenniszwaars gekomen, in welk geval de gedaagden tot hunne deffensie zullen mogen worden geadmitteerd.

5. Indien iemand, gedagvaard zijnde tot het geven van getui-

genis der waarheid, op den bepaalden regtdag niet compareert, zal hij voor het profijt van het eerste default gecondemneerd worden, getuigenis der waarheid te geven, ten zijnen koste, op pene van gijzeling; doch zoo uit de akte van dagvaarding of het relaas van den deurwaarder mogt blijken, dat de gedaagde bij het doen der sitatie buiten het departement was geweest, of door ziekte of eenige andere wettige reden verhinderd was te compareren, zal op de eerste citatie alleen door den commissaris-generaal worden verleend default en admisse tot het doen van eene tweede citatie, en op de tweede citatie niet comparende, zal de gedaagde voor het profijt van het tweede default tot het geven van getuigenis der waarheid ten zijnen koste worden gecondemneerd, op pene van gijzeling.

6. Indien de gedaagden, of iemand hunner, in eenige zaak, ten gestelden regtdage compareren, zal de aanlegger of zijn procureur zijnen eisch mondeling ter rolle dicteren, of deselve voor het oplezen der rolle daarin doen registreren, en teweens dezelve kopijelij aan den gedaagden of zijnen procureur doen overleveren.

Bij dezen eisch zal een kort verhaal moeten gedaan worden van de gedane aanhaling, of van het feit, hetwelk den gedaagden wordt ten laste gelegd; met aanhaling van het artikel uit het generaal plakkaat op den ophief der convooijen en licenten, of uit eenige andere wet of plakkaat, waarop de eischer zijne gemene conclusie pogt te funderen.

7. In de voorschreven zaken zullen geenlei verzoeken of exceptien gedaan, geproponereerd of geadmitteerd mogen worden; uitgezonderd alleen de exceptie van de incompetencie, dilatorien, of litisfinitie, daaronder begrepen de exceptie van submittie en trans-actie.

En zal voorts, na dat in de voorschreven zaken geantwoord is, geen request civiel, of eenig relief, mogen worden verzocht, om daarna eenige van de voorschreven exceptien te proponeren, of eenige verzoeken te mogen doen.

8. En zal voorts de commissaris-generaal, na dat invogge voorschreven zal wezen eisch gedaan, aan den gedaagden vergunnen een termijn van veertien dagen, om als dan hun antwoord daartegen ter rolle te doen dicteren, of voor het oplezen der rolle, daarin te doen registreren, en zoodanige conclusie op de zaak zelve te nemen, als zij te rade worden zullen.

9. Indien de gedaagden in gebreken blijven, om op den voorschreven tijd te antwoorden, zal de commissaris-generaal tegen dezelve verleenen verstek van antwoord, zonder dat zij daarvan purge zullen mogen verzoeken; behoudens hun regres tegen hunnen advokaat of procureur, zoo als zij te rade worden zullen; terwijl de eischer, voor het profijt van dien zal worden geadmitteerd, en gehouden, om binnen veertien dagen, daarna te dienen van instantie, met de verificatie daartoe dienende, onder inventaris, waarop als dan, bij den raad van judicature der middelen te water en te lande, zal worden regt gedaan naar behooren.

10. Doch wanneer de gedaagden ten gestelden dage antwoorden, zal de commissaris-generaal aan den eischer, (zulke begerende) verleenen een termijn van veertien dagen, om te repliceren, ten ware bij het antwoord, zonder allegatie van eenige middelen, was genomen eene simpele contrarie conclusie, in welk geval, de eischer gehouden zal zijn daartegen aanstands te repliceren, en de gedaagde te dupliceren, en aldus de zaken ten zelfden dage te voldingen.

11. Indien hij antwoord, en vervolgens ook bij replicatie eenige middelen zijn gebruikt, zal de commissaris-generaal aan de gedaagden, zulke begerende, wederom toestaan een termijn van veertien dagen, om te dupliceren, doch wanneer door den eischer simpelk wordt gepersisterd voor replicatie, zullen de gedaagden gehouden zijn, mede aanstands te dupliceren, en aldus de zaak te voldingen.

12. Wanneer iemand van de partijen litigantien in de zaak blijft, om op de voorschreven gestelde termijnen te verspreken, zal de commissaris-generaal tegen dezelve verleenen verstek van dien termijn, waaraan voldaan had moeten zijn, en de profijt van dien de zaak gehouden worden voor, vermindere de deffensie, doch na dat het tweede default zal wezen geadmitteerd, zal geen purge van de defaulten verzocht, veel minder verleend mogen worden; ten ware de gedaagden aantoonde op eene wettige wijze, konden doen blijken, dat zinten lang tevoren of verzuim, de citatie niet tot hoope kenniszwaars gekomen, in welk geval de gedaagden tot hunne deffensie zullen mogen worden geadmitteerd.

zijnde, zal men de zaken voor den raad van judicature der middelen te water en te lande, op den daartoe zoo spoedig mogelijk door welgemelden raad te prefigeren tijd, mondeling declareren.

14. In zaken echter, waarin productie van getuigen geschiedt, het zij aan de eene of wel aan beide zijden (uitgezonderd alleen wanneer van de zijde van het officie getuigen worden geprocedeed, in officio relaterende), zullen partijen verplicht zijn, elkander, of de een aan den anderen, binnen den tijd van tweemaal vier-en-twintig uren, na gedane wisseling ter rolle, van de stukken en documenten, onder behoorlijke insinuatie per deurwaarder, schriftelijk te doen kennis geven, dat men de getuigen, of eenige van dezelve, op interrogatoiren wil hooren; terwijl, bij nalatigheid van die kennisgeving, het daarvoor zal worden gehouden, dat men van dit vermogen geen gebruik heeft willen maken.

15. Die insinuatie of kennisgeving alzo gedaan zijnde, zullen partijen, of die partij, die alleen productie van getuigen gedaan heeft, de getuigenis door een' deurwaarder of bode, binnen den behoorlijken tijd, schriftelijk doen citeren, om veertien dagen daarna, op zekeren daarbij bepaalden tijd, te compareren voor den commissaris-generaal, ten einde zich wegens derzelve verklaarde of gedeponeerde door partij op interrogatoiren te laten hooren, en onder eede daarop te antwoorden.

16. De getuigen comparerende, zal partij met de interrogatoiren moeten gereed zijn, en dezelve op het allerminst een uur voor het verhoor aan den commissaris-generaal overhandigen, die dan de getuigen onder eede zal hooren, en door den secretaris de responsiven nevens ieder artikel ter neder doen stellen, en voorts behoort te doen onderteekenen; zullende de partijen of partij, die zich van de responsiven zullen willen bedienen, dit moeten doen bij ampliatie-inventaris, binnen den tijd van acht dagen daarna.

17. Voorts zal men nevens de voorschreven ampliatie-inventaris tot reproche van de getuigen, of tot wederlegging van hetgeen bij dezelve zal zijn gedeponeerd, als mede tot refutatie van partij's productie, te gelijk mogen overleggen zoodanige nadere bescheiden als men te rade zal worden; en bijaldien deze nadere bescheiden en verklaringen bestaan, en de wederpartij verkiest die getuigen mede te hooren, zal alsdan insgelijks, binnen tweemaal vier-en-twintig uren, zoo als hier voren is bepaald, daarvan kennis moeten worden gegeven, de getuigen binnen veertien dagen moeten geësteerd, gehoord, en hunne responsiven bij ampliatie-inventaris, binnen acht dagen na het verhoor, ten processe moeten worden overgelegd.

18. Verder zal, noch aan de eene noch aan de andere zijde, eenige getuigen gehoord of eenige ampliatie van productie gedaan of geadmitteerd mogen worden; en bijaldien de getuigen in gebreke blijven op den bepaalden tijd te compareren, zal tegen dezelve worden geprocedeed conform art. 5 van dit reglement.

19. Ingevalle een der partijen ten gestelden dage in gebreke mogt blijven te wisselen van inventaris en stukken, zullen de processtukken dien onverminderd door den commissaris-generaal aan den raad van judicature worden overgezonden, en de wederpartij bij voorschreven raden geadmitteerd worden, om alleen te pleiten; zullende op deszelfs overtelveren stukken alleen regt gedaan worden.

20. De respectieve advokaten en procureurs worden gelast, zich zorgvuldig te wachten van in de voorschreven zaken eenige stukken te produceren, dewelke op het punt in kwestie niet zijn van een directe applicatie; wordende de raad van judicature der middelen te water en te lande geordonneerd, daarop in het verhooren der processe bijzonderlijk te letten, en bevindende, dat er enige noodloze stukken zijn overlegd, aan de practizijns, die daar van hebben productie gedaan, bij hun vonnis te interdiceren, om wegens zoodanige overgelegde stukken iets ten laste van hunne clienten en meesters te mogen declareren.

21. Ingevalle de respectieve advokaten en procureurs van de beide litigerende partijen, op den dag tot het houden der pleidooi bepaald, niet gereed mogten zijn om te pleiten, zal desmettegenstaande op de stukken, ten processe overgelegd, zonder pleidooi worden regt gedaan, zoo als bevonden zal worden te behooren:

En wanneer de practizijns van een der partijen litiganten op den dag der pleidooi niet gereed mogten zijn, zullen de practizijns van de wederpartij alleen tot het pleidooi, of het overleveren van een memorie van regten, worden geadmitteerd, en de zaak voor het overige worden gehouden voor bepleit, metzamen daartoe regt gedaan op de stukken ten processe overgelegd; ten ware de advocaat of procureur door een onvoorzien toeval, of eenige andere reden, konde doen blijken van zijn wettig belet; in welke gevallen de pleidooi zal worden uitgesteld tot zoodanigen dag als men zal oordeelen in billijkheid noodig te wezen.

22. Alle termijnen, bij dit reglement bepaald, zullen wezen peremptoir; en zal daarvan, noch door de regters, noch de respectieve wederzijdse practizijns, het zij met of zonder consent van hunne principalen, eenige prolongatie mogen worden geaccordeerd; uitgezonderd in de gereguleerde vacantiën, in welke de partijen een der partijen om pressante redenen extraordinaire verzoeken.

23. Indien er zaken mogten voorkomen, waarin het om gewichtige redenen volstrekt onmogelijk is, binnen den hier voren gemiddelden tijd te procederen, zal de geïnteresseerde partij zich bij schriftelijke gemiddelde met behoeven van voorstelling van een commissaris-generaal, mogen adresseren aan den raad van judicature der middelen te water en te lande, verzoende eenig artikel van dit reglement, en in een verzoeken de productie van eenig artikel

van dit reglement te obtineren; wordende voorschreven raad bij dezen geautoriseerd, om, op zoodanige verzoeken, naar gelegenheid van zaken, te disponeren, en, in gevalle van favorabel dispositie, den tijd van uitstel zelven te bepalen.

24. De respectieve practizijns, die aan elkander, het zij met of zonder consent van de principale partijen, eenige prolongatie van de hier voren gefixeerde termijnen zullen hebben geaccordeerd, zoo wel als de practizijns, die van zulke prolongatiën hebben gebruik gemaakt, zullen in zoodanige zaak niets ten laste hunner clienten of meesters mogen declareren.

25. Het tegenwoordig besluit zal worden gepubliceerd en in het bulletin der wetten geinsereerd.

26. Onze minister van justitie en politie en de directeur der middelen te water zijn belast met de uitvoering van het tegenwoordig besluit.

Gegeven, in Ons koninklijk paleis op het Loo, den 18den van zomermaand van het jaar 1809, en van Onze regering het vierde.

L O D E W Y K.

Het publiek wordt geadverteerd, dat, ten gevolge van het traktaat tusschen de generale post-officiën van Holland en van Frankryk, op den 8sten van wijnmaand 1808 te Parys gesloten, en door Z. M. den Koning van Holland en door Z. M. den Keizer der Franschen en Koning van Italie geapprobeerd en vervolgens geratificeerd, met den eersten van oogstmaand aanstaande, de correspondentie van het koninkrijk Holland op alle de departementen, zoo oude als nieuwe, van het fransch keizerrijk, op deszelfs kolonien en overzeesche staten, op geheel Zwitserland, op geheel Italie, Spanje en Portugal zal verzonden worden:

Dagelijks, over Breda, op Antwerpen en Parys.

Alle maandagen, woensdagen en zaturdagen, over Nijmegen.

Alle dinsdagen, donderdagen en zaturdagen, over Eindhoven; en, voor zoo verre Zeeland betreft, over Middelburg, over welk kantoor ook alle dépêches uit Holland naar Vlissingen, op dezelfde dagen, verzonden worden. Gelijk de dépêches uit Frankryk op dezelfde tijden en wijzen zullen worden aangebragt. Om de voornaamste correspondentie de meest mogelijke zekerheid en spoed te geven, zal er een afzonderlijk en expres daartoe aangelegd rit rijden van Amsterdam op Breda en vice versa, vertrekkende alle avonden ten acht uren van Amsterdam.

Dit rit zal gereden worden, behalve door den postillon, door een courier, die voor de dépêches, welke hij niet verlaten mag, verantwoordelijk wezen zal.

Hetzelve zal de kantoren te Haarlem, te Leiden, in den Haag, te Delft, te Rotterdam en te Dordrecht aandoen; de dépêches aldaar opnemen en afgeven, en het zal een mensch vrijstaan, tegen betaling van het daar voor gestelde, als reiziger mede te gaan tot Breda of tot eenige andere stad, op de route gelegen.

Het zal een iegelijk vrijstaan, deszelfs brieven, pakketten en monsters of stalen, naar goedvinden, al dan niet te frankeren; mits in acht nemende, dat, ingevalle van frankering, geene gedeeltelijke frankering kan worden geadmitteerd; maar dat dezelve zal moeten geschieden tot aan de destinatie, voor zoo verre de brieven, pakketten, enz., binnen het fransch keizerrijk derzelve bestemming hebben, en voor zoo verre in vreemde landen te huis hooren, aan de fransche grenzen, naast aan die vreemde staten; dat is: voor Zwitserland, tot Pontcarlier; voor Opper-Duitschland, tot aan Mentz; voor het prinsdom Lucca, tot Sarzana; voor Spanje en Portugal, tot St. Jean-de-Luz; voor Katalonie, tot Perpignan; voor het koninkrijk Italie, tot Verceil; en voor de voormalige roomsche staten, als ook voor het koninkrijk Napels en der beide Siciliën, tot Rome.

De dépêches voor Zwitserland, geheel Italie, Spanje en Portugal, zullen evenwel, zoo men al anders niet verkiest te frankeren, moeten gefrankeerd worden, tot aan de hollandsche grenzen, en anders niet aangenomen of verzonden worden; zullende op dezelve moeten worden gesteld: franco Breda, Eindhoven, Nijmegen of Middelburg, naar mate der plaats, waar over de brieven loopen. Couranten en dagbladen, catalogi, prospectus, moeten insgelijks gefrankeerd worden tot aan de destinatie in Frankryk, of tot aan de uiterste grenzen, naar andere landen, hier boven gemeld. Alle andere drukwerken moeten alleen gefrankeerd worden tot aan de hollandsche grens-kantoren, zonder meer.

Alle bezwaarde of gerecommandeerde brieven en dépêches, moeten, in voege als boven, gefrankeerd en het port daaraan betaald worden, en er zal geen regt opgave van de waarde, hoegenaamd, op uitgedrukt mogen worden.

En wordt een ieder verzocht, de meeste duidelijkheid in de adressen te observeren, en niet alleen den plaats van destinatie nauwkeurig uittedrukken, maar ook, indien dit geschieden kan, het departement en een stad van naam in de natuurschep, ten voorkoming van abuizen, te noemen.

Amsterdam, den 18den van hooftmaand 1809. De directeur-generaal der posten, VAN LAMMERSWIJK.

De directeur-generaal van 's rijks posten brengt, hier mede ter kennis van het publiek, dat, ingevalle en ter executie van 's Konings besluiten, van den 26sten van zomermaand 1809, en 87, de post- of correspondentie-dagen naar en uit Zeeland, Bergen-op-Zoom, Steenberg, Zevenbergen, Rozendaal en Oudersbosch, met een zullen worden vermeerderd, en alzoo gebragt van twee op drie dagen wekelijks, aanvang nemende met, dogstmaand aanstaande, zullende, mits dien, bepaaldelijk de expedities-dagen op gemelde plaatsen voortaan zijn als volgt:

Van Amsterdam, Delft, Dordrecht, den Haag, Haarlem, Leiden en Rotterdam: de maandags, woensdags en vrijdag gelijktijdig met de fransche brieven: te beginnen woensdag 18den van oogstmaand.

Een gouvernement moet ook vrij zijn, om dat het despotismus te gelijk in tegenstrijd is, en met de natuur, en met den gezelligen staat, en dat de overeenkomst, die elke maatschappij moet gerekend worden te verbindten, van een ieders onafhankelijkheid niet meer moet ontnemen, dan hetgeen noodzakelijk is voor het aanwezen derzelve maatschappij en haar nut.

Ook moet eene regering veerkrachtig zijn; niet slechts, dat het aanwezigen der samenleving zulks naar buiten vordert, maar het moet ook de boozen, de heerszuchtigen, de vijanden der samenleving, en, om alles in een woord te zeggen en te bevatten, de eigenbaatzuchtigen beteugelen. Het moet veerkrachtig zijn, ten einde de maatschappij te kunnen handhaven, ondanks de driften, de tegenovergestelde belangen, en de talloze tegenstrijdigheden. Het moet, in een woord, veerkrachtig zijn, wil het regtvaardig wezen, dewijl de gerechtigheid geene vrees moet kennen.

Zoo eene regtvaardige, vrije en veerkrachtige regering voor elk land noodzakelijk is, dan is het zulks bovenal voor de genen, die, gelijk Holland, met verzaking van eene dezer wezenlijke hoedanigheden, niet bestaan kunnen. En zulks is geenszins eene ijdele klank, er wordt slechts weinig overdenkings gevorderd, om zich daarvan te overtuigen. In eenen anderen toestand bevinden zich Frankrijk, Duitschland en Italie; zij zouden eenigen tijd door het toeval bestuurd kunnen worden, en de nadeelen van een onregtvaardig, nalatig of niet vooruitziend gouvernement doorstaan; terwijl ons land niet meer in dien staat is, te kunnen bestaan zonder een gouvernement, voor deszelfs bijzonderen toestand ingerigt. De andere landen zouden bijna, om zoo te spreken, zonder vlijt kunnen leven; zij hebben meer ruimte dan zij noodig hebben; hunne grond kan hun niet ontgaan of onder hunne voeten waggelen; hun aanwezig hangt niet geheel af van den betrekkelijk voordeeliger staat van hunnen handel en de vermogens van hunnen ijver. Zij hebben eindelijk bijzondere middelen, aan den grond of den aard hunner landen eigen. Wij hebben niet dan de visscherij, die wij als eenen eigen tak van volksvlijt in ons land zouden kunnen noemen, zoo alle de zeevarende volken ons in dit opzigt niet ter zijde gekomen waren, en het erfdeel van de goede trouw en het crediet, die de oude Hollanders zoo wel verdienden.

Onze eerste belangen zijn dan een vrij en veerkrachtig gouvernement; het behoud van ons staatkundig aanwezig, en van ons vertrouwen en roem bij buitenlanders, met een woord, de vrijheid, voor het innerlijk bestuur van ons land te handelen, op eene wijze, volmaakt overeenkomstig aan den bijzonderen toestand, waaria hetzelve zich in alle opzichten bevindt.

Eene vraag doet zich hier als van zelve op: welke was de reden van Hollands ouden voorspoed? Om vrijmoedig en zonder partijdigheid deze vraag te beantwoorden, moet men toegeven, dat deze voorspoed vooral aan twee oorzaken verschuldigd was:

1°. Aan het groot getal, den welgestelden staat, den vlijt, en men mag zeggen aan de deugden der middelklasse van de maatschappij, die, hunne eerste verpligting en misschien hunne eerste drift in de liefde voor hunne stad doende bestaan, alle moeilijkheden met geduld deden verdragen, en den moed en de hoop vinden, die onontbeerlijk zijn, om uit eenen staat van crisis te geraken en tot eene betere toekomst te komen.

2°. Aan de gesteldheid, waarin zich toen Europa bevond: groote mogendheden twistten onderling, en hadden bijna gelijke land- en zeemagt; de toerustingten ter zee waren op lange na zoo volmaakt en sterk niet als thans; wij hielden met dezelve gelijken tred; het belang en de moeite, die de verschillende mogendheden namen, behielden de onafhankelijkheid van dit land, welks bezetting aan den genen, die hetzelve zoude overwonnen hebben, te veel magt gegeven had, en daardoor het evenwigt, dat tusschen dezelve bestond, had verbroken.

Laat ons nu onderzoeken, welke onze ware toestand is.

Wij bevinden ons, na de schokken en omkeringen der laatste 20 jaren, overeind; terwijl onvergelykelyk grotere en sterkere landen als verdwenen zijn. De wanorde en verwarring der geldmiddelen heeft eene der grootste mogendheden van Europa op den oever des geheelen ondergangs gebragt; zij zijn de oorzaak geweest van die vreeselijke verscheuring, die dood, verwastings en rouw over de schoonste landstreek van den aardbodem heeft verspreid; zij hebben het grootste ongeluk voor eenen staat, de bankrott, ten gevolge gehad: en ons crediet, onze naam zijn nog onbevleete. De wanorde en verwarring der geldmiddelen heeft, aan den anderen kant, een niet minder magtig volk tot zoudanig een gedwongen en overdreven stelsel gebragt, dat de verbeelding daarvan terugschrikt, en wij hebben het gekend, in eenen, wel zeer moeilijken, echter herstelbaren toestand ons, te bewinden. In deze tijden van verwarring, van oorlogen, van onvroedde aanvallen zijn de billijkheid en de gerechtigheid aan de wettige schonden geworden en in weerwil der gebeurtenissen ophielden wij nog, en wij leven onder het bestuur onzer wetten; wij hebben niet te zuchten, noch onder de onbillijkheid van een geweldadig bestuur, noch onder den onderdrukten overmoed van eenen overwinnaar; de weinige middelen, die wij bezitten hebben, zijn niet ten propi aan den krijgshij beroof; ons niet, als in andere landen, van onze laatste hoop: wij voeden steeds dien, van ons te herstellen; wij zijn, eindelijk, wisselende het eenigst volk van Europa, bij het welk, noch conscriptie, noch pressing plaats heeft. Welke zijn dan de voordeelen, die ons ontbreken? Zouden wij er een grooter aantal behouden hebben, in weerwil der gebeurtenissen van Europa, zoo wij bij voortdoring onder den ouden vorm van regering hadden blijven leven? Neen, men kan dit voluit verzekeren, in den vreeselijken worstelstrijd, welke Europa sints zoo langen tijd schokt, wanneer staten van den eersten rang niet onzijdig gebleven zijn, noch blijven konden, moesten wij bezwijken; en hier is de plaats, om de Voorzienigheid te loven, die ten allen tijde dit

land op eene zoo regtbare en bijzondere wijze beschermd heeft; deze gebeurtenis is op het minst nadeelig tijdstip voorgevallen; vroeger ware het land aan al de woede der fransche omwenteling ten prooi geweest; later zou het onmisbaar de schaduw van onafhankelijkheid en staatkundig aanwezig verloren hebben, welke ons tot de vestiging der monarchie heeft geleid, en door middel van deze tot eenen wezenlijken staat, of ten minsten tot een, wezenlijk, regt van onafhankelijkheid en staatkundig aanwezig. Het tijdstip van de daarstelling der monarchie is op zich zelf een uitstekend bewijs van de bescherming der Voorzienigheid; wie kan ontkennen, dat een weinig vroeger of een weinig later, dezelve onmogelijk ware geweest? Welke zijn dan de nadeelen en de ongelukken, waar over men zich met reden kan beklagen? Men moet het durven zeggen; het is er ver af, dat wij er andere hebben, dan die met den algemeenen toestand van Europa en met de gebreken, onzer natie bijzonder eigen, in verband staan? Wij hebben groote hoedanigheden; zonder te veel verwaandheid kunnen wij ons die gegrondheid van oordeel toeschrijven, welke alleen wezenlijk den mensch uitmaakt; onze natie is nog, gelijk zij steeds geweest is, volstandig en moedig; eertijds bezat zij, en welligt zal zij nog weder krijgen, dien inborst van openhartigheid en goede trouw, zonder welke de mensch zoo laag daalt; zij heeft eene ware liefde voor de regtvaardigheid en de redelijkheid; zij heeft een juist verstand; zij weet te berekenen; nog bezit zij eene nationale trotschheid en eene groote liefde tot het vaderland; waartoe, toch, moet zij gebreken hebben, die deze schoone hoedanigheden schadelijk zijn en veranderen? Wij kennen dezelve, men moet het zeggen, om dat men onpartijdig zijn wil, en dat deze gebreken grootendeels hunner oorsprong hebben in den staat van nietigheid en sluimering, waarin wij te lang gebleven zijn, en ook in de gebreken onzer oude regeringsvorm, die, te zeer de vooroordeelen van het volk eerbiedigende, ons sints lang op hetzelfde punt gelaten heeft, waar onze voorouders stonden, terwijl alles rondom ons wisselde en verbeterde. Sints langen tijd teren wij op den roem onzer voorouders, zonder er iets bij te doen of dezelve optehouden, zoo als wij in de laatste tijden van onze kapitalen en oude middelen van bestaan leven, bij gebrek van jaarlijksche inkomsten, waarvan wij door de ongelukken des handels en der scheepvaart verstoken zijn. Waarom moet dat gezond oordeel, deze juist berekenende en oplettende geest te dikwerf door eigenbelang worden gedwaarsboemd en gewijzigd?

De Hollander heeft in het algemeen eenen edelen inborst; maar een te groot getal hunner kan zich ongelukkig nog niet overtuigen, dat het belang van den staat ook dat van iedere landstreek, van iedere stad, van ieder bijzonder inwoner bevat: de rede daarvan moet minder in den geest van het volk worden gezocht, dan in de opvolging der vorige gebeurtenissen; de nietigheid der volks-onafhankelijkheid, gedurende meer dan 10 jaren, de onderwerping, de verdeeldheden, de verwarring hebben noodzakelijk in aller harten de liefde voor het algemeen uitgedoofd en zelfs die voor landstreek of plaats verminderd; eene derde soort alleen, de eighelfde, heeft door dezen toestand van zaken niet geleden, en moest natuurlijk ten koste der beide andere aangroeijen.

Het volk is zoo volhardend en moedig als te voren: dit bewijst het op alle wijzen, en zijne wapenen toonen, dat wij nog het waardig nakroost onzer voorouders zijn.

Dan, hoezeer het volk over het algemeen dat gulle gemoed bezitte, zoo moeten wij echter bekennen, dat vele van ons zich een afzonderlijk stelsel, een afgescheiden belang, te midden in de staatkundige bewegingen en stuiptrakingen, hebben aangemonen: dat er, voor het ongeluk van ons land, meerder eigenbaatzuchtigen, meerder valsche en doorslepen lieden gevonden worden dan voorheen.

Wanneer de vaderlandsliefde niet meer is, dan een voorwendsel; wanneer dezelve alleen dient, om de baatzuchtige gevoelens te verbloemen; wanneer men zich sedert lang gewend heeft aan het denkbeeld, dat vaderland en pligten slechts ijdele klanken zijn; wanneer men in de algemeene opbruising van Europa openlijk alle grondbeginselen en zedekunde hoort prediken; volgens de tegengestelde oogmerken en belangen; wanneer men in groote bewegingen, in welker dwarrelingen zoo weinigen den draad en het oogmerk kunnen en willen volgen, openlijk het verbreken van een gegeven woord, van trouw, zelfs van eed, heeft hooren regtvaardigen; wanneer men gedeelten der omwentelingen het uiterlijke der zaken en besturen zoo onregtvaardig heeft zien breken en veranderen, dan is het niet te verwonderen, dat vele niet hebben kunnen weerstaan, en in alle deze verschillende betrekkingen verloren, zich eenigzins gehouden hebben aan dat, hetwelk hun het duideliks voorkwam, en, gelijk zoo vele anderen hebben gedaan, zich tot hun eigenbelang bepaald hebben.

Zoo is het; en de fransche omwenteling is er een overtuigend bewijs van, dat wanneer eenmaal eene aanstekende woede zich van de moederen meester maakt, ieder, die geene genoegzaam sterke van geest heeft, daar onder moet bezwijken; maar ongelukkiger wijze zijn dezulke zoo verblind als strafschuldigen.

Deze eigenbelangzucht; deze geest van list en omwenteling, tegenwoordig minder zeldzaam dan ooit, hebben misschien het algemeen ongeluk, zoo wel als dat, der bijzondere personen, veroorzaakt, of zullen dat, zoo derzelve vorderingen toonen, in het vervolg zeker te wege brengen.

De natie heeft liefde voor de regtvaardigheid en voor de waarheid, en met den tijd ontdekt dezelve geredelijk de drogredenen, doet der regtvaardigheid en de rede hulde; maar dezelve heeft geenszins eenen genoegzaam levendigen en snel bevattenden geest, om ten eersten en wel van passe de omwegen te bemerken; welke staatkunde, list en eigenbelang gewoon zijn te maken.

(Zie het vervolg in het bijvoegsel tot deze courant.)

Dit heel-vels bijvoegsel wordt alomte bij de courant van heden gratis uitgegeven.

Ongelukkiger wijze, zijn in de tijden, welke wij beleven, oogenblikken dagen, en dagen jaren; en als de kwaadwilligen, van iedere gebeurtenis tot hun voordeel gebruik makende, ten einde den publieken geest eenigzins te schokken, om die van het vertrouwen, van de gerustheid en van de bedaardheid aftrekken welke de Hollander, meer dan enig ander volk der wereld behoort te genieten; als, zeg ik, die bende kwaadwilligen, maar tijd tot tijd slechts eenen stap verdert, kan men niet voorzien welke gebeurtenissen dit zal na zich slepen.

Groote rampen hebben, het is waar, tot nog toe, ons land bespaard; van bloed, moord, onregtvaardigheid of andere wezenlijke rampen is, in het grootst gedeelte van het vaste land, geen land beviend gebleven, dan alleen ons vaderland, en hierin, dit verontwaardigd den geest der kwaadwilligen. Zij wilden ook, op ons zwak grondgebied, ongelukken verspreiden, die aan hetzelfde onbekend zijn, en onder welke het geheel en al zou bezwijken.

Waartoe moeten deze dan proselyten maken? Waartoe moet deze geest by brave lieden veld winnen? Waartoe moet dezelve nog meer invloed en vertrouwen winnen op de eerbiedwaardige massa des volks? Is het dan op deze wijze, dat de Hollanders de ongelukken, die men hen bereidt, te gemoet moeten treden?

Ach! In die oogenblikken, als ons vaderland op het punt is, ons te ontzinken, dan hebben wij meer dan ooit noodig, een gezond oordeel te welken over onze gesteldheid; dan moeten wij onze vijanden of hunne agenten niet doorzigt en gestreikt van ons stooten. De factien, die ons land hebben verberd, hebben, het is waar, noch bloed doen vergieten, noch inbord voortgebracht; maar zij hebben al het kwaad uitgewrocht, hetwelk zij aan den nationalen inborst, en aan de zedelijkheid des volks konden toebrengen.

Alzoo heeft de omwenteling overal verdeeldheid, onrust en staatszucht doen ontspruiten, zonder dat daarom de schokken sterk genoeg geweest zijn, om de brave lieden uit hunne doodslaap te wekken en hen op hunne gevaarlijke gesteldheid opmerkzaam te maken of hen die te doen kennen. De schok is niet sterk genoeg geweest en wij zijn met onze oude vooroordeelen, met onze goede, maar verouderde heerseren, met onze verlijks lieden, die of zwak of stijfhoofdig of vaders blijven zitten, en eene menigte staatszuchtigen, buiten hunne werkingen getreden, zijn altoos gereed, om het geen hunne heerschzucht of hunne belagchelijke hoogmoed kan streelen, te omvatten.

Waren wij dan, terwijl wij op zulk eene wijze de meest tegenstrijdige contrasten, de minst met elkander overeenkomende beginselen, vereenigden, niet redelijk genoeg, om de voordeelen van een regtvaardig en vaderlijk bestuur te kunnen genieten? Alleen de ijzere roede des veroveraars verdient een land, waarin de beaven der kwaadwilligen de overhand laten; waarin die toestemmen van deze misleid te worden; waarin zij hen gerust de gal des lasters laten bereiden, en waarin zij nog de schimpredenen en kuiperijen toelagchen, die hunne vijanden in het werk zetten, ten einde hen aantetasten in het geen der natie het allerderbaarst en aller eerbiedwaardigst behoort te zijn, in hun bestuur: alware het dan om geene andere rede, dan om die, dat hetzelve de eenigste steun der maatschappij, de eenigste toevlucht van het vaderland is; zoo is het, dat zij hunne vijanden de zwakke zijde aanbieden, zonder dat een enig eerlijk man, een enig opregt Hollander zijne stem durft verheffen.

Dit is het geen mij genoopt heeft tot mijne landgenooten te schrijven; dit is het geen mij gedwongen heeft, de verontwaardiging van den dag te leggen, welke al wat ik hoor, mij inboezemt.

Het bejagen den hemel, dat zulks geene ongelukken veroorzaaken, en dat men ons niet kunne verwijten, dat wij te gelukkig waren.

Indien wij de billijkheid beminnen, indien wij wezenlijk de liefde tot het vaderland en den nationalen hoogmoed bezitten, indien wij eindelijk verlicht zijn, laten wij het bewijzen, door onzen vijanden stilzwigen opteleggen.

Maar wij ons in acht, dat zij ons niet misleiden en ons deze hoedanigheden doen verliezen, waarop wij met regt hoogmoedig kunnen staan.

Men valt ons zindelings aan, door zich van ons zelve te bedienen, om deze hoedanigheden te overdrijven, te ontzenden en ons zelve te doen verliezen. Indien er een tijdstip bestaat, waarin ons gouvernement het vertrouwen, de kracht en de steun van het volk gevoelen noodig had, is het op dit oogenblik. Een wilkeurig gouvernement behoeft dezelve geenszins; doch een vernuftig gouvernement heeft dezelve volstrekt noodig. Ten zijnen opzichte onbillijk te willen handelen, als tegen een te streng gouvernement, is hetzelve eene krachtige les geven, is strenge maatregelen te nemen, is hetzelve de meest doodelijke hoer aandoen; dat men te onzen zien, dat men twijfelt aan den goddelijk kracht, welke hetzelve, des benodigd, moet aan den dag leggen; dit zoude hetzelve kunnen doen verlaten naar het oogenblik, om het tegendeel te bewijzen, ten einde een regmatig vertrouwen aan dezelfs vrienden in te boezemen; indien

het grootst gedeelte des volks niet overtuigd ware (als zijnde te verlicht, om zulks niet te wezen,) dat de list en de domheid alleen zwakker kunnen zijn, dan het behoort, en dat noch de een noch de ander van deze de billijkheid en de pligt tot rigtatoer van hun gedrag nemen.

Ja, bekennen wij, dat ons voornaamst gebrek is, eene ongerégeld en blinde liefde voor oude gewoonten. Dit gebrek zoude eene wenschelijke hoedanigheid zijn, indien dezelve binnen behoerlijks palen bleef; maar wanneer dezelve overdreven wordt en tot buitenspoorigheid wordt gebragt is het de vreeselijkste vijand der volken: getuigen hier van Furkye, waarvan dezelve ontwijfelbaar den ondergang zal veroorzaken.

Slechts weinige dagen geleden, heeft eene groote mogendheid, zij die tot dus ver altijd doorging als het sterkst aan hare oude gebruiken gehecht te zijn, en het meest tegen gesteld aan de tegenwoordige nieuwigheden, betuigd, dat de oude gebruiken en oude instellingen tot harent noodig hadden, verjongd en hervormd te worden, en dat dezelve in hunnen ouden staat te laten, terwijl alle landen de hunne vernieuwden, zoude zijn, den ondergang en verzwakking van het land te bewerken. Hare verklaring kan zekerlijk niet verdacht gehouden worden van partijdigheid voor de nieuwe stellingen, daar dezelve zich in de oorlogsverklaring van Oostenryk bevindt: men kan dezelve daar in lezen.

Doch laten wij al het geen over deze zoo federe als gewigtige stof te zeggen valt, bijeen trekken; laten wij hovenal met de grootste vrijmoedigheid spreken, dewijl ons doel loffelijk is, en wij onder een edeldenkend gouvernement leven.

Zal men dan moeten bekennen, dat wij het ergst aller volken zijn, om dat, in weerwil aller zorgen en behoedmiddelen, wel verre van ons te outdoen van alle vooroordeelen die voor ons welzijn, ja voor ons bestaan zoo schadelijk zijn, hunne voorstanders dagelijks nieuwe proselyten maken.

Ach! verre van het vorige te beklagen, en ontevreden te zijn, laat ons verstandig en redelijk genoeg wezen, om ons met ons lot te vreden te toonen, en laat ons vreezen, dat het verandere; laat ons vooral genoeg onze eigen vrienden en die van ons land zijn, om overtuigd te wezen, dat, zoo immer ons lot kan veranderen, wij dan te laat de voordeelen zouden kennen, van het geen wij verloren hebben: men zoude dan veel eer gevoelen, dat de nieuwigheden, door ons gouvernement bevolen, juist die zijn, welke noodzakelijk plaats moesten hebben, onder welke vorm van bestuur wij ook geleefd hadden, en dat de dwaasheid van hen, die de oude instellingen willen naapen, en de magt der ambten aan dewelke men misschien ten onrechte de oude namen gelaten heeft, de schadelijkste zaak, en voor den staat, en voor hun zelve zoude zijn, zoo zij duurde.

Wij zeiden, dat men ten onrechte aan eenige instellingen oude namen gelaten heeft; want men moet in de voorwerpen, aan dewelken men gehecht is, zorgvuldig die onderscheiden, die vooroordeel schijnen, en het waarlijk zijn, van die, welke met het wezenlijk belang, het welzijn of het voordeel der bijzondere leden of der gansche maatschappij verbonden zijn: men moet zich tegen de eersten krachtadig verzetten, dezelve bestrijden, vergruizen, met de wortel zoodra mogelijk uitroeijen, als de gevaarlijkste vijanden van den staat en deszelfs ingezetenen, even als men de laatsten met zorg moet opnemen en ondersteunen. Zoude men ten nutte van den staat en van allen den algemeenen afkeer van eene bankbreuk eerbiedigen; men moet deze heilzame gedachte versterken, en in alles nog dieper inprenten; als de verzekering en het palladium van den algemeenen en bijzonderen roem en behoud: maar van heer belanghebbende, of listige drijvers zich van dit gevoel bedienen, om hetzelve te vergrooten, en het gouvernement in de minste onderneming over de geldmiddelen te belemmeren, dan is het luisteren naar hunne reden zich in den valstrik verwarren, dien onze vijanden gespannen hebben, dan is het zoodanig een onheil inroepen, want het is den gang van het gouvernement ten sterksten hinderen, als waarvan het crediet een der voornaamste grondslagen is; of om beter te zeggen, het is trachten den staat de ondergang te berokkenen, daar zoodanig onheil onmogelijk is. Indien wij het ongeluk hadden zelve het crediet van ons land te ondermijnen, zouden onze vijanden weldra onzen geheelen en beslissenden ondergang zien, en nimmer kan of wil Holland onder eene eenhoofdige regering niet liever zich aan eenen onstaartigen slag bloot stellen, dan deszelfs roem en de eer van den hollandschen naam te overleven. Dezelfde aanmerkingen komen mede te pas omtrent de bestemming der weeskinderen en koninklijke pupillen, en der schutterijen. Wij zijn dan niet meer dat verlichte volk van oudtijds, indien wij ons in zulke lompe strikken laten vangen. Moet de eerste wensch, het eerst oogmerk van het gouvernement niet zijn, zich even bemind te maken als het vorige? Maar het moet dit alleen doen door billijkheid, door rede, en door waarheid; om dat deszelfs eerste pligt is, alvorens te willen behagen, voor de eerste nooddrift, voor het gene den lande tot bestaan onontbeerlijk is, te zorgen.

- De hoofd-voorwerpen, waarop men de algemeene dankbaarheid geeft, zijn dan: 1. De koninklijke pupillen en weeskinderen. 2. De schutterijen. 3. De bedreiging eener landing der Engelschen.

Het is onaangenaam voor ons en dit moet het voor iederen goeden Hollander en bijzonder voor het gouvernement zijn, op deze voorwerpen ook maar aanmerkingen te moeten maken; inderdaad, men zegt, dat er alleen 6000 man aan de recruterij van het leger ontbreken, en wel verre, dat ieder Hollander zonder onderscheid zijne pogingen inspanne, om de weeskinderen aan temoedigen den loopbaan des krijgs intetreden, ziet men han dit door allen afzeden.

De maatregel kan alleen door hen worden tegengegaan, die in Holland de conscriptie gevestigd of een vreemd leger ingeroepen wenschen te zien. Kan er een Hollander zijn, die zijne ware belangen zoo weinig gevoelt en zoo zeer miskent? Hoe zoude men anders zich zoo vele moeite geven, om eenen maatregel uittekrijten, die niet zonder voorbeeld is, en die in dit land voor den zeedienst is te werk gesteld, op een oogenblik, dat zeker onze naburen de conscriptie niet kenden. Wie geveldt niet, dat, om de conscriptie te ontwijken, men de middelen zoeken moet, een leger, hoe klein ook, te kunnen onderhouden, als iets, dat wij nimmer ontbeeren kunnen? Indien dan de weeskinderen niet tot den krijgsdienst bestemd worden, moet men tot een vreemd leger zijne toevlugt nemen, daar er voor Holland geen ander middel is, een leger te land te hebben, dan in het rijk een vreemd leger toetelaten, of de conscriptie intevóeren, of het leger vrijwillig te recruteren. Wie weet niet, dat in den tegenwoordigen staat van zaken in Europa, van eene recruterij buiten 's lands niets te wachten is. De conscriptie omringt ons; zij is bijna ophollandschen bodem; het groot-hertogdom Berg is daaraan onderworpen, en wanneer het gouvernement alles doet, wat in 's menschen vermogen is, om dezelve in dit rijk onnoodig te maken, moet het dan nog worden gedwarsboomd, en die genen zelve te bestrijden hebben, voor wier welzijn alles geschiedt?

De Koning heeft voor gansch Europa en het geheele volk verklaard, dat hij geene conscriptie wilde, niet alleen, om dat dezelve met den geest van het volk strijdig is, maar ook, om dat zij vlak tegenovergesteld is tegen deszelfs bestaan; wanneer dan de maatregel der weeskinderen konde mislukken of ongenoegzaam zijn, zoude men tot een vreemd leger zijne toevlugt moeten nemen, en is dit niet met andere woorden, men zoude van zijne vrijheid en staatkundig aanwezen moeten afzien, en ophouden, onder de onafhankelijke volken gesteld te worden?

Wat de schutterijen betreft, is het niet schandelijk, en moest niet ieder Hollander blozen, dat een volk, als het onze, in de dringendste gelegenheid als van eene vijandelijke landing of inval, niet eenen tegerstand zoude kunnen bieden, een volk waardig, dat onafhankelijk zijn wil, en zijne voorouders geene oneer wil aandoen?

De vijanden van het volk en het gouvernement mogen zich verheugen over hun behaald voordeel, daar deze zoo dringende en onontbeerlijke maatregel, tot nog toe, niet is ter uitvoer gebracht: men verzekert, dat dezelve ten platen lande niet voor na den algemeenen vrede zal worden ingevoerd, want het is dringend, dat dezelve in de steden zoo spoedig mogelijk georganiseerd worde; maar wij twijfelen niet, of dezelve zal door vele worden tegengewerkt, en dat van gouvernementen wege eenige krachtadige maatregelen zullen noedig zijn, waarvan het misschien voor de rust der brave lieden, en ter betengeling der anderen, niet onnuttig ware eenige voorbeelden te geven.

De verplichting des Konings is, om, in gevalle van hooge noodzakelijkheid, de grootst mogelijke verdedigingsmiddelen voor het volk voortebereiden; en, zoo men verplicht was, tot dezelve zijnen toevlugt te nemen, zoude zulks geenazins zijn voor den Koning, dewijl die den volke toe behoort; zoo Hoogstdezelve zich alsdan door dat volk verlaten vond, of dat het zich buiten staat bevond, om Hoogstdezelfs pogingen krachtadig te ondersteunen, zoude zulks wel zeer ongelukkig voor dat volk zijn; zekerlijk niet minder smertelijk voor den Koning; maar het zou geenazins Zijne schuld wezen: want Hij zoude Zijnen pligt hebben vervuld, daar Hij alle mogelijke middelen van verdediging zou hebben in het werk gesteld, en daar Hij gerekend zou hebben op den hollandschen moed en gehuchtheid.

Geenazins echter zou het te verwonderen zijn, als Zijne wenschen niet geheel vervuld werden. Er zijn lieden, die den Koning zouden willen stellen in den staat van een man, wien men wilde doen loopen, wanneer men hem eerst de beenen had gebonden. Er zijn lieden, welke onredelijk genoeg zijn, om zaken te willen, die lijnrecht tegen elkaanderen strijden; zij willen de onafhankelijkheid des lands, en deszelfs staatkundig wezen, en geene landtroepen; zij willen de grootste spaarzaamheid in de uitgaven van staat, en eene zeer aanmerkelijke versnagting; zij willen geene conscriptie, geen vreemd leger, en willen ter zellider tijd niet, dat wij een middel uitdenken, om derzelve plaats te vervullen; zij willen niet, dat de weeskinderen tot den loopbaan der wapenen worden voorbereid; zij willen derhalve noch land-armee, noch vreemd leger, noch nationale garden. Wij begrijpen zeer wel, dat dergelijke ongerijmdheden eenigen ingang hebben kunnen vinden, gedurende de eerste maanden dezer regering, als waarin wij konden denken, dat de persoon des Konings nog vreemd aan het land was; maar in dit oogenblik gaat die ongerijmdheid te verre: zeer ongelukkig ware het, byaldien wij thans niet reeds overtuigd waren, dat Hij de eerste moet zijn, al wat den Hollander behaaglijk of onbehaaglijk kan zijn, al wat hem nuttig of schadelijk is, en al wat voor of tegen zijne belangen is, te gevoelen.

Zoo de maatregel der koninklijke kweekelingen of der weeskinderen niet gelukt, en wat meer is, zoo dezelve niet geheel

gelukt, of dat dezelve niet voldoende mogt zijn, is voor het land alles te vreezen. Want het is meer dan waarschijnlijk, dat de Koning zich aan alles zal blootstellen, liever dan verbindingen, zoo plegtig als die, welke Hij heeft aangegaan, te verbreken.

Zoo de schutterijen niet tot stand komen en dat het volk gevoelt, dat het meest mogelijk vertrouwen in deszelfs bestaen zijne eerste pligt is, dan is het zeer mogelijk, dat hetzelfde dat voor strengelijk gestraft worde, en te laat gevoelt, welk ongelukkig het gehad heeft. Met een woord, zoo er eene landing in het land plaats greep, zou dit ongeluk op alle wijzen der natie komen te staan.

Dus weten die zinneloozen, die dit ongeluk aan het land wenschen, niet wat zij verlangen, en zouden er naderhand misschien geheel hunne rekening niet bij vinden. Wij zullen ons niet ophouden bij de voorstanders van het oude huis van Oranje; wij gevoelen zeer wel, dat een huis, waar van de voorouder zulke gewigtige diensten aan Holland bewezen hebben, en vrienden kan behouden. Voor ons, opregtelijk verkleet aan het monarchale Holland; voor ons, die de innerlijke overgang hebben, dat, welke ook de gebeurtenissen in Europa moogt wezen, de vorige orde van zaken niet terug keeren kan, en de indien dit gebeurde, zulks het grootst ongeluk voor dit land zoude zijn, hetwelk zich geene 200 jaren heeft kunnen staanhouden in de gebrekkige regeringvorm, welke het bezat, dan door den najver der groote mogendheden van Europa, beurtelings belangstellende in deszelfs behoud, zoo wel als om zich deszelfs onderwerping te betwisten, en nog meer, door het goed, zedelijk en lijdzaam karakter van het gros der natie, van deze middelmatige klasse der maatschappij, die, zonder de rijkste te zijn, de kracht en den rijkdom van het koninkrijk uitmaakt het is eindelijk ons genoeg, dat onze pligt, onze eeden, het algemeen welzijn des volks, ons aan ons tegenwoordig gouvernement hechten, zoo als ook de groote meerderheid der natie, en dat niet eene band, niet eene verplichting, niet een eed of meer aan het huis van Oranje verbindt, sedert den dood van de laatsten stadhouder. Zijn kleinzoon kan nog eenige voorstanders en vrienden van zijnen naam vinden; maar, door het geen sedert 15 jaren is voorgevallen, en daar hij een vreemdeling voor Holland is, zoude hij weldra zich door niemand meer omring zien, dan door eenige intriganten en staatzuchtigen, aan welke hij ten voorwendsel zou strekken, om hunne staatzucht op te wekken en te dienen, indien hij in gedachten mogt nemen, de orde en de rust te stooren, welke wij onder ons tegenwoordig gouvernement genieten. Laten wij dus onze pogingen vereenigen, om onzen Koning te doen gevoelen, dat de goede Hollanders het geen men voor hen doet, weten te schatten; dat, zoo de Voorzienigheid hem een land toebetrouwd heeft, misschien niet zoo gemakkelijk te besturen als vele andere. Zijn volk deugdzaam en standvastig is, en bovenal getrouw aan deszelfs pligt en eeden, en dat, niettegenstaande de pogingen der intriganten, er geen dag Zijner regering omga, op welke, indien het aan de natie gestaan hadde, zich een Koning te kiezen, dezelve hem niet de voorkeur zoude hebben gegeven. Eindelijk, vergeten wij nimmer, dat zoo de vorst verplichtingen heeft te vervullen, het volk insgelijks groote heeft, zelfs dan, wanneer het gouvernement niet al het vertrouwen en de geheele verknochtheid der natie verliest: des volks eerste pligt is, tot zijn eige eer, als voor zijn dierbaarst belang het grootst vertrouwen en de grootste achting aan hetzelfde te bewijzen.

Hij, dien de Voorzienigheid bestemt, den folk der rede en der regtvaardigheid te zijn, en een groot getal zijner gelijken te beheerschen, moet veilig wezen, zelfs voor vermoeden.

Wachten wij ons wel, de kracht van het gouvernement te willen beproeven. Herinneren wij ons, dat de toegevoegdheid van de goedheid en ware wijsgeerte, niet de verachtelijke zwakte der onnoztheid is. Deze laatste alleen is zonder grenzen, gelijk zonder regelen, rede en doel.

Eene bedenking moet nogtans onze vijanden en die onzer regering mishagen, te weten, dat wij gelukkiger moeten zijn, dan zij het zouden wenschen en dan wij zelve denken, doordien wij van onze regering eene zoo volmaakte billijkheid verwachten, en daar men over kleinigheden en de minste afwijkingen van de regelen der gestrengste regtvaardigheid klaagt, zoodanig als elders ter naauwer nood over de wezenlijke onheilen en onbillijkheden, welke de gewigtige omstandigheden van Europa aan alle lange en bloedige oonkden te weeg brengen, klagen. Onze verregaande gevoeligheid maakt den schoonsten lof onzer regering uit, en Zij moet er trotsch op wezen, want het kan niet aangenaam zijn te heerschen, dan over een volk, in staat te gevoelen en naar waarde te schatten, wat men voor hetzelfde doet.

Mogen, eindelijk, onze vijanden het bestendig doel van alle hunne pogingen niet bereiken, dat, van onzen Koning te ontmoedigen en hem tot het piterste te drijven; en wat ons betreft, dat wij nimmer misbruik maken mogen van de vrijheid van de zachtheid Zijner regering; dat wij ons herinneren, dat de vorsten, welke voor hun volk goed en nuttig geweest zijn, begaafden hebben met het meer te zijn, dan noodig geweest ware, en dat de ondervinding alleen hun karakter vormende, en hun de kennis der menschen en van het land verschaffende, de palen, waar zij moesten ophouden, heeft kunnen voorschrijven. Mogen wij eindelijk, hoe langer zoo meer de zorgen en de gehuchtheid des Konings verdienen, die getoond heeft en onophoudelijk bewijst, dat hij niet zoo zeer onze meester, als onze eerste overheidspersoon en de man des volks is.

(Het vervolg in een volgend nummer.)

Z E E T I J D I N G.

Den 25sten van hooimaand, in Texel niets waanegekomen; uitgeleid F. Magniels, de Waakzaamheid, naar Riga; R. Volkerts, Klot, naar Noorwegen; D. Willems, de Vr. Jantje, en T. Claassen, de Jonge Catharina, beide naar Bergen, en A. Visser junior, de Visscherij, naar Tommingen, de wind N. O.

Den 22sten, in 't Vlie niets voorgevallen; de wind N. O.

PUBLIEKE FONDSEN.

Den 19den van hooimaand waren, op de beurs van Parijs, de 5 pCts. pensioel interest doende met 22 van lentem. 1809, 78 fr. 25 c.; idem, met 22 van heftm. 1809, 0 fr. 0 c.; de aktien van de bank; 1212 fr. 50 c.

MINISTERIE van MARINE en KOLONIEN.

De minister van marine en kolonien zal, op dinsdag den 1sten van hooimaand 1809, te Amsterdam, aan de meestbiedenden doen veilen, de onderstaande goederen, in banco te betalen.

Table with 3 columns: Description of goods, Liggende te Amsterdam, Liggende te Middelburg. Items include various types of tea, sugar, and other commodities.

De bovengenoemde goederen worden verkocht met een stilstand tot den eersten van hooimaand 1810, en zullen worden opgeveild naar de orde waarin dezelve, hiervoor zijn gebragt.

De minister voordemd, VAN DER HEIM.

MINISTERIE van FINANCIEN.

Van wege het ministerie van finantien wordt bekend, dat overeenkomstig de existerende bepalingen, voor de volgende vermist effecten zijn afgegeven effecten van gelijke waarde, ten einde in de plaats derzelve te substitueeren, als volgt:

Weg obligatien, ten laste van het voormalig gewest Holland, kantore Rotterdam, de eene groot f 300-, in blanco, de dato den 3den maart 1783, fol. 13, geaggreëerd den 8sten augustus 1783, n. 12, 747, reg. fol. 115, en de tweede, groot f 600-, gesproken uit de loterij van vijf miljoen gulden, gearresteerd den 23 en 24sten mei en 30sten Junij 1787, in blanco, de dato den 1sten Junij 1787, fol. 3490, geaggreëerd den 25sten Junij 1788, n. 295, reg. fol. 14. Negen obligatien, ten laste van het voormalig gewest Holland, kantore Amsterdam, ieder groot in kapitaal een-duizend gulden, zijnde de eerste n. 298, ten name van Dorthea Gaal, wed. van Abraham Velthuisen, de dato den 12den februaarij 1770, fol. 154, L. C., fol. 118 verso, n. 1382, en geaggreëerd den 5den augustus 1707, n. 17, 089, reg. fol. 1152; de tweede, n. 224, ten name van Jacobus Premarij, de dato den 3den maart 1706, fol. 146, L. C., fol. 82, n. 952, en geaggreëerd den 21sten Junij 1706, n. 16, 24, reg. fol. 1109; de derde, n. 259, ten name van Isaac van de Walle, de dato den 27sten maart 1731, fol. 2203 verso, L. C., fol. 184, n. 1008, geaggreëerd den 20sten april 1731, n. 28, 792, reg. fol. 1043; de vierde, n. 170, ten name van Jan Elias Hudekoper en Jacob Karel, als voogden over Adriaan Rodat, de dato den 17den april 1722, fol. 2999, L. D., fol. 120, n. 1372, en geaggreëerd den 28sten november 1712, n. 24, 328, reg. fol. 1647; de vijfde, n. 301, ten name van Jacobus Premarij, de dato den 27sten september 1706, fol. 1487, L. S., n. 806, en geaggreëerd den 6den november 1706, n. 16, 734, reg. fol. 1102; de zesde, n. 302, ten name als boven, de dato den 27sten september 1706, fol. 1487, L. I., fol. 72, n. 807 en geaggreëerd den 1sten november 1706, n. 16, 735, reg. fol. 1132; de zevende, n. 231, ten name van Gerard Kobina, gedatèerd den 10den september 1714, fol. 184, n. 123, n. 1428, en geaggreëerd den 20sten december 1714, n. 184, reg. fol. 2, 953; de achtste, ten name Francois de Witt, gedatèerd den 27sten september 1744, fol. 195 verso, n. 2267, L. C., n. 31, 990, en geaggreëerd den 2den Junij 1744; de negende, ten name van Gerard Ooms, de dato den 1sten maart 1754, L. C., fol. 342, n. 3945, en geaggreëerd den 17den oktober 1754, n. 43, 145, reg. fol. 3865; Weg obligatien, ten laste van het voormalig gewest Holland, kantore Alkmaar, groot in kapitaal f 400-, ten name van Dirk Duij, uit de geforceerde geldheffing van den 17den Julij 1795, geregistreerd fol. 7191, n. 282, verschijnende jaarlijks den 1sten augustus; Eene obligatie, ten laste als boven, groot in kapitaal f 500-, ten name als boven, uit de quota van de 25ste penning, de anno 1788, n. 13, fol. 6651, n. 187, verschijnende jaarlijks den 1sten november; Twee recepten, ten laste als boven, groot in kapitaal f 400-, in blanco, uit de geforceerde geldheffing van den 30sten Junij en 10den augustus 1796, geregistreerd fol. 780, n. 187, verschijnende jaarlijks den 1sten Junij; Eene dito, ten laste als boven, uit de 8ste penning van den 6den oktober 1797, groot in kapitaal f 100-, in blanco, geregistreerd fol. 7904, n. 187, verschijnende jaarlijks den 1sten december; Eene obligatie, ten laste als boven, groot f 1000-, ten name van de kerk te Schoorl, uit de quota of lifting van den 5den maart 1636, geregistreerd n. 3, 867 verso, verschijnende jaarlijks den 20sten Junij; Eene dito, groot f 1500-, ten name van kerkmeesteren van de dorpe van Edmond-aan-Zee, uit de quota van den 27sten februaarij 1642, geregistreerd n. 3, fol. 1251, verschijnende jaarlijks den 12den maart; Eene dito, groot f 500-, ten name van Margriet Michiels, huisvrouw van Everd Alberts Bakker, tot Alkmaar, uit de quota van den 4den september 1642, geregistreerd n. 3, folio 1251 verso, verschijnende jaarlijks den 1sten september; Eene dito, groot f 1000-, ten name van Pieterje van Pieters Dr., huisvrouw van Pieterje van Pieters Dr., uit de quota van den 5den Julij 1654, geregistreerd n. 3, fol. 1106 verso, verschijnende jaarlijks den 1sten augustus; Eene dito, groot f 1000-, ten name van Dieuwertje Pieters Dr., te Alkmaar, uit de quota van den 14den januarij 1672, geregistreerd n. 4, fol. 1106 verso, verschijnende jaarlijks den 2den februaarij;

Eene dito, groot f 500-, ten name van Pieter Albarst van de Noo, uit de quota van den 22sten december 1673, geregistreerd n. 4, fol. 1069 verso, verschijnende jaarlijks den 1sten februaarij; Eene dito, groot f 1000-, ten name van kerkmeesteren van Schoorl, ten behoeve van de kerk aldaar, uit de quota van den 12den januarij 1709, geregistreerd, n. 9, fol. 4453, verschijnende jaarlijks den 15den Junij; Eene dito, groot f 1000-, ten name, uit de quota, en geregistreerd als voren, fol. 4454, mede verschijnende jaarlijks den 1sten Junij; Eene dito, groot f 1000-, ten name van de kerk van Schoorl, uit de quota, en geregistreerd als boven, fol. 4488, verschijnende jaarlijks den 15den oktober; Eene dito, groot f 500-, ten name van de hoofdkerk tot Schoorl, uit de quota, en geregistreerd als voren, fol. 4681, verschijnende jaarlijks den 1sten februaarij; Twee recepten, ieder groot in kapitaal f 200-, beide rentende 2 1/2 pCt., de eene gesproken uit de geforceerde geldheffing van den 17den Julij 1795, ten name van Arie Visser, n. 2036, folio 7249, verschijnende jaarlijks den 1sten augustus, en de andere, gesproken uit de geforceerde geldheffing van den 30sten Junij en 10den augustus 1796, mede ten name van Arie Visser, n. 1753, fol. 7767, verschijnende jaarlijks den 1sten Junij; Eene rentebrief, groot in kapitaal f 2000-, rentende 4 pCt., ten laste van het kantoor-generaal te Groningen, ten name van J. Piccard, de dato den 29sten Julij 1672; Eene obligatie, ten laste van het voormalig gewest Holland, kantore Alkmaar, groot in kapitaal f 800-, ten name van het dorp Schoorl, uit de quota van den 3den december 1648, fol. 1049 verso, verschijnende jaarlijks den 15den december; Eene dito, ten laste als boven, groot in kapitaal f 1000-, ten name van regenten tot Schoorl, wegens het zelve dorp, uit de quota van den 21sten mei 1665, fol. 1606, verschijnende jaarlijks den 1sten Junij; Eene dito, ten laste als boven, groot in kapitaal f 2000-, ten name van Jan Niedorp, secretaris tot Barsingerhorn, uit de quota van den 24sten mei 1675, fol. 2347, verschijnende den 1sten Julij; Eene dito, ten laste als boven, groot in kapitaal f 1200-, ten name van Barber Adams, wed. van Geldolph van Pladeracker, te Alkmaar, uit de quota van den 3den oktober 1637, fol. 992 verso, verschijnende den 6den oktober; Eene dito, ten laste als boven, groot f 700-, ten name van kerkmeesteren tot Graff, ten behoeve van de kerk aldaar, uit de quota van den 5den Julij 1654, fol. 1505 verso, verschijnende den 1sten augustus; Eene dito, ten laste als boven, groot f 500-, ten name van Maartje Valkers, uit de quota van den 12den januarij 1709, fol. 4690 verso, verschijnende den 1sten Junij; Eene dito, ten laste als boven, groot f 500-, ten name van Cornelis Dekkers, uit de quota van den 21sten februaarij 1631, folio 5254, verschijnende den 15den mei; Eene dito, ten laste als boven, groot f 470-, ten name van Jan Harksz. Brammer, uit de quota van den 14den augustus 1637, folio 984, verschijnende jaarlijks den 14den september; Eene dito, ten laste als boven, groot f 1000-, ten name van Jan Groen, te Alkmaar, uit de quota van den 19den Julij 1694, fol. 2820, verschijnende den 1sten oktober; Eene dito, ten laste als boven, groot f 500-, uit de quota van den 21sten januarij 1710, fol. 4823, verschijnende den 1sten februaarij; Eene dito, ten laste als boven, groot f 900-, ten name van de gereformeerde kerk te Heijlo, uit de quota van den 5den maart 1636, fol. 879, verschijnende den 17den maart; Eene dito, ten laste als boven, groot f 700-, en mede ten name van de gereformeerde kerk te Heijlo, uit de quota van den 14den augustus 1627, fol. 985, verschijnende jaarlijks den 14den september; Eene dito, ten laste als boven, groot f 400-, ten name van Corn. Jansz. Baart, als voogd van Pieter Jansz. Snoek, uit de quota van den 22sten mei 1631, fol. 586, verschijnende jaarlijks den 25sten mei; Eene dito, ten laste als boven, groot 400-, ten name van IJsbrand Jansz. Timmerman, uit de quota van den 21sten april 1632, fol. 556, verschijnende jaarlijks den 26sten april; Eene dito, ten laste als boven, groot f 400-, ten name van Cornelis Teunisz, tot oude Niedorp, uit de quota van den 9den maart 1635, fol. 709, verschijnende jaarlijks den 14den maart; Eene dito, ten laste als boven, groot f 1000-, ten name van Corrit Winkel en Cornelis Gaargoet, als voogden van Marijtte Mijlsh, uit de quota van den 30 oktober 1691, fol. 2672, verschijnende jaarlijks den 1sten september; Eene dito, ten laste als boven, groot f 500-, ten name van Klaas Dirksz. Mol, uit de quota van den 16den april 1673, fol. 2042, verschijnende jaarlijks den 1 april; Eene dito, ten laste als boven, groot f 260-, ten name van Trijn Cornelis, wed. van Jan Jansz. Mianz, uit de quota van den 28sten Julij 1674, fol. 2187, verschijnende jaarlijks den 1sten oktober; Eene dito, ten laste als boven, groot f 600-, ten name van Anna Meyerts, te Nieuwe Niedorp, uit de quota van den 20sten april 1655, fol. 841, verschijnende jaarlijks den 26sten mei; Eene dito, ten laste als boven, groot f 600-, ten name van Sverert Jann Jongeman, te Nieuwe Niedorp, uit de quota van den 5den maart 1636, fol. 880 verso, verschijnende jaarlijks den 17den maart; Eene dito, ten laste als boven, groot f 350-, ten name van Jan Steenhuizen, uit de quota van den 26sten Julij 1674, fol. 2243 verso, verschijnende jaarlijks den 1sten oktober; Eene dito, ten laste als boven, groot f 1000-, ten name van Syb. Koetslager, te Monnikendam, uit de quota van den 14den Januarij 1672, fol. 2851, verschijnende jaarlijks den 2den februaarij; Eene dito, ten laste als boven, groot f 400-, ten name van Laurens Jansz, uit de quota van den 22sten Januarij en 11den Junij 1707, fol. 421, verschijnende jaarlijks den 1sten augustus; Eene dito, ten laste als boven, groot f 1200-, ten name van de armen te Broek op Langedijk, uit de quota van den 6den augustus 1634, fol. 810, verschijnende jaarlijks den 30sten oktober; Eene dito, ten laste als boven, groot f 1000-, mede ten name van de armen te Broek op Langedijk, uit de quota van den 18den april 1656, fol. 902, verschijnende jaarlijks den 20sten april; Eene dito, ten laste als boven, groot f 500-, ten name van het dorp Schoorl, uit de quota van den 22sten mei 1631, fol. 583, verschijnende jaarlijks den 25sten mei; Eene dito, ten laste als voren, groot f 1200-, ten name van de armen van Schoorl, uit de quota van den 4den maart 1639, fol. 1002, verschijnende den 22sten Junij; Eene dito, ten laste als voren, groot f 1310-, ten name van regenten van Schoorl, uit de quota van den 15den april 1675, fol. 2072 verso, verschijnende jaarlijks den 1sten februaarij; Eene dito, ten laste als boven, groot f 500-, ten name van de armen te Edmond-aan-Zee, uit de quota van den 21sten april 1632, fol. 654, verschijnende jaarlijks den 26sten april; Eene dito, ten laste als boven, groot f 1000-, mede ten name van de armen te Edmond-aan-Zee, uit de quota van den 9den december 1639, fol. 1151, verschijnende jaarlijks den 25sten december; Eene dito, ten laste als boven, groot f 1400-, ten name van de regenten van de huiszittende armen te Edmond-aan-Zee, uit de quota van den 1sten september 1643, fol. 2338 verso, verschijnende jaarlijks den 1sten september; Eene dito, ten laste als boven, groot f 1600-, ten name van de armen te Alkmaar, fol. 1028, verschijnende jaarlijks den 22sten Junij; Eene dito, ten laste als boven, groot f 200-, ten name van de armen te Alkmaar, wed. Peter Pieters, te Alkmaar, fol. 2222, verschijnende jaarlijks den 20sten november;

